

Capella de Sant Marçal del Montseny

Montseny

Ubicació

Comarca: Vallès Oriental
Lloc/Adreça: Coll de Sant Marçal
Emplaçament: Poc després del km 28 de la ctra. de Sant Celoni a Viladrau

Coordenades:

Latitud: 41.80348
Longitud: 2.42042
UTM Est (X): 451853
UTM Nord (Y): 4628120

Classificació

Número de fitxa: 08137 - 17
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia: Edifici
Estil / època: Medieval Romànic
Segle: XI
Estat de conservació: Bo
Protecció: Inexistent
Tipus de protecció: Inexistent
Número inventari: IPA 29214
Generalitat i altres inventaris:
Accés: Fàcil
Ús actual: Religios
Titularitat: Privada
Titular: Bisbat de Terrassa. C. Vinyals, 49 - 08221 Terrassa (Barcelona)
Autoria de la fitxa: Marta Lloret Blackburn-Antequem, S.L.
Data de registre de la fitxa: dt., 04/01/2022 - 11:00

Descripció

Sant Marçal de Montseny és una església del segle XI que va ser ampliada al segle XII. És un edifici de planta rectangular amb l'absis semicircular. La nau està coberta amb volta de canó de pedra i l'absis amb volta de quart d'esfera. Les capelles laterals tenen molt poca fondària, rebaixades al mur. No té cor. El frontis s'obre amb un portal d'arc pla de pedra carejada i està coronat per un campanar d'espadanya de dos ulls. La façana lateral, on hi ha l'antic cementiri, està reforçada amb contraforts. El parament dels murs és de petits carreus irregulars disposats en filades. Al costat de migdia s'hi adossa l'hostal, amb el qual s'hi podia accedir per un portal interior que actualment es troba tapiat.

Història

Antic monestir benedictí que està documentat des de l'any 1053. Va ser erigida l'any 1066 com a abadia pel bisbe Guillem de Balsareny i l'any 1097 ja consta com a priorat de Sant Esteve de Banyoles. Els monjos van deixar el lloc poc després per anar a Santa Magdalena de Mosqueroles o Sant Marçal de Baix, però el bisbe de Vic els va fer retornar l'any 1104, quan fou consagrada de nou. Entre els anys 1135 i 1140 va tenir un nou abat de nom Elies que li va permetre durant aquest període de temps passar de priorat a abadia. A l'església hi ha documentat un altar de Santa Maria des de principi del segle XIII i en tenia cura un sacerdot de Santa Maria de Mosqueroles. A partir del segle XIV a Sant Marçal només hi va quedar un sacerdot i un o dos monjos. L'any 1624, quan ja no hi havia vida monàstica, el priorat i les seves rendes van passar a la Congregació Claustral benedictina. En època moderna ja consta com a sufragània de Sant Julià de Montseny, amb cementiri propi. L'any 1725 la casa prioral va ser renovada. A la capella només s'hi diu missa el dia del seu aplec, mentre que la casa prioral fa molts anys, que s'utilitza com a hostal per a excursionistes i visitants.

Bibliografia

COMAS, P.; CASTELLS, J. (1994). *Esglésies i ermites del Montseny i del seu entorn*. Cardedeu: Museu-Arxiu Tomàs Balvey.

GAVIN, J.M. (1990). *Inventari d'esglésies. Vol 23. Vallès Oriental*. Barcelona: Pòrtic.

Inventari del Patrimoni Arquitectònic del Parc del Montseny. Servei del Patrimoni Arquitectònic Local de la Diputació de Barcelona (1997).

Inventari del Patrimoni Construït del Parc del Montseny. Pla Especial del medi natural i del paisatge del Parc del Montseny. Diputació de Barcelona i Diputació de Girona. Any 2008.

Inventari del Patrimoni Cultural Immoble de Catalunya. Patrimoni Arquitectònic. Montseny (Vallès Oriental). Departament de Cultura i Mitjans de Comunicació. Generalitat de Catalunya.

MARTÍ, J.M, et al. (1981). *Catàleg monumental de l'Arquebisbat de Barcelona*. Vol I. Barcelona: Arxiu Diocesà de Barcelona.

PLADEVALL, A., dir. (1984). *Catalunya Romànica: el Vallès Occidental i el Vallès Oriental*. Barcelona: Enciclopèdia Catalana.

PAGÈS, M. (2014). *Estels, ermites i esglésies del Montseny*. Sant Celoni: Impremta Pagès.

PLADEVALL, A. (1989). "El Monestir de Sant Marçal del Montseny", *Monografies del Montseny*, núm. 4. Viladrau: Amics del Montseny.

